

POSTANOWIENIE

20 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 lutego 2024 r. w Warszawie
zażalenia Skarbu Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w W.
na postanowienie Sądu Okręgowego w Lublinie
z 7 września 2023 r., II Ca 1193/22,
w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i
Autostrad w W.
z udziałem A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., A. S.A. w M. i M.
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o zezwolenie na złożenie depozytu sądowego,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie postanowieniem z 7 września 2023 r. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w Kraśniku z 11 maja 2022 r., zniósł postępowanie w całości i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Zażalenie na to postanowienie wniósł wnioskodawca Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, reprezentowany przez adwokata B.P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: „u.PGRP”) do zadań

Prokuraturii Generalnej RP należy wyłączne zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym. Zważywszy na art. 4 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 7 i 8 u.PGRP reprezentacja Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym różni się zasadniczo. Mianowicie w przypadku postępowania przed sądem powszechnym obowiązkowe zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną RP ogranicza się do spraw wymienionych w art. 7 ust. 2 u.PGRP, przy czym Prokuratura Generalna RP może przejąć zastępstwo w każdej sprawie, jeśli uznana, że wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa (art. 7 ust. 5 u.PGRP).

Ze względu na przedmiot niniejszej sprawy (zezwoenie na złożenie do depozytu sadowego) nie było i nie jest obowiązkowe zastępstwo wnioskodawcy przez Prokuratorię Generalną RP w postępowaniu przed Sądami obu instancji. Natomiast sytuacja ulega zmianie w razie konieczności, tak jak w niniejszej sprawie, zastępstwa przed Sądem Najwyższym, bowiem brzmienie art. 4 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 8 ust. 6 u.PGRP nie dopuszcza w tej materii jakichkolwiek wyjątków, w tym ze względu na przedmiot postępowania przed Sądem Najwyższym.

W konsekwencji zgodnie z art. 87¹ § 3 k.p.c. paragraf 1 tego przepisu nie ma zastosowania w sprawach, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa wykonuje Prokuratura Generalna. Należy bowiem zwrócić uwagę, że art. 4 ust. 1 pkt 1 u.PGRP, przyznając zdolność postulacyjną przed Sądem Najwyższym wyłącznie Prokuraturii Generalnej, pozbawia jednocześnie tej zdolności adwokatów i radców prawnych (postanowienie SN z 24 stycznia 2017 r., V CZ 91/16, zob. też postanowienia SN: z 31 sierpnia 2006 r., I CZ 45/06; z 10 listopada 2006 r., III CSK 327/06; z 20 listopada 2009 r., II CSK 353/09).

Pojęcie „zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym”, użyte w art. 4 ust. 1 pkt 1 u.PGRP, ma taki sam zakres, jak określony w art. 87¹ § 3 k.p.c., a więc obejmuje również czynności związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym podejmowane przed sądem niższej instancji. W konsekwencji zarówno skarga kasacyjna, jak i zażalenie (art. 394¹ § 3 k.p.c.), wniesione przez adwokata lub radcę prawnego umocowanego przez Skarb Państwa (organ jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie –

art. 67 § 2 k.p.c.), podlegają odrzuceniu *a limine* jako niedopuszczalne, ze względu na brak zdolności postulacyjnej skarżącego (zob. postanowienia SN: z 30 sierpnia 2006 r., I CSK 192/06; z 31 sierpnia 2006 r., I CZ 47/06, OSNC 2007, nr 5, poz. 75; z 3 grudnia 2010 r., IV CSK 415/10; z 14 stycznia 2014 r., , OSNP 2015, nr 3, poz. 37; z 4 kwietnia 2018 r., V CSK 279/17; z 9 stycznia 2019 r., III CSK 151/18; z 4 października 2019 r., III CZ 33/19; z 19 marca 2021 r., V CSK 249/20; z 23 czerwca 2022 r., III CZ 208/22).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. odrzucił zażalenie.

[a!]

(D.Z.)